

Zářivky už do popelnice tak často nevyhodíme

1.9.2011 Parlamentní magazín

Češi se v recyklaci nefunkčních světelných zdrojů rok od roku lepší. Vyplývá to z aktuálního průzkumu, který pro kolektivní systém **EKOLAMP** zpracovala agentura Markent. Ta už od roku 2006 pravidelně každý rok mapuje změny v chování tuzemských domácností a jejich přístupu ke třídění tohoto specifického odpadu.

Oproti prvnímu šetření z roku 2006 se o více než polovinu snížil počet lidí, kteří vysloužilé úsporné světelné zdroje vyhazují do komunálního odpadu.

Zářivky totiž obsahují malé množství rtuti a kvůli ochraně životního prostředí je tak potřeba odevzdávat je k recyklaci. Dalším ekonomickým důvodem je, že vysloužilé světelné zdroje obsahují důležité druhotné suroviny. K tomuto účelu dnes v České republice slouží na tři tisíce sběrných míst **společnosti EKOLAMP**. Ta se od roku 2005 věnuje **zpětnému odběru** a následné recyklaci vysloužilých světelných zdrojů z českých domácností i firem. Ke sběru využívá různé typy sběrných nádob, které jsou konstrukčně uzpůsobené potřebám klientů nebo provozovatelů sběrných míst. Podle průzkumu u všech světelných zdrojů klesá podíl lidí, kteří je vyhazují do komunálního odpadu. Mírně roste podíl těch, kteří je skladují doma a o 9 % narostl podíl světelných zdrojů odevzdaných v obchodech. Zajímavým zjištěním je, že ve srovnání s rokem 2009 o 8 % vzrostl podíl lidí, kteří nefunkční zářivku odevzdali bezplatně, aniž by kupovali nový výrobek.

„Letošní výsledky potvrdily, že veřejnost si stále více uvědomuje smysl **zpětného odběru** a má k našemu kolektivnímu systému důvěru. Vždyť z nefunkční **zářivky** je možné opět využít až 96 % materiálu, a do přírody se tak každým rokem nedostane několik desítek kilogramů rtuti,“ říká Radoslav Chmela ze **společnosti EKOLAMP**. „Stále je tu však čtvrtina domácností, které zářivku do popelnice vyhodí. Někdo z nevědomosti, jiný protože je pohodlný,“ vysvětluje Chmela.

Oproti roku 2009 mírně narostla citlivost na odnosnou vzdálenost, tedy délku trasy, kterou jsou lidé ochotni absolvovat až k nejbližšímu sběrnému místu. Ta podle průzkumu činí 984 metrů. **EKOLAMP** z tohoto důvodu přibližuje sběrnou síť domácnostem například instalací téměř 1300 malých sběrných nádob, které jsou umístěny v obchodech, na úřadech či v administrativních budovách.

Průzkum společnosti Markent dále ukázal, že v roce 2011 vyřadilo alespoň jednu kompaktní **úspornou zářivku** 28 % domácností. V průměru jde o číslo poněkud vyšší, a to 1,7 kusu světelných zdrojů z každé domácnosti. Zatímco v roce 2006 vyhodilo do popelnice **lineární zářivku** 49 % domácností, o pět let později, v roce 2011, by tak učinilo už pouhých 23 %. Kompaktní **úspornou zářivku** či výbojku před pěti lety do běžného domácího odpadu odkládalo 72 % domácností, letos pouhých 27 %.

Z hlediska recyklace lidé preferují odnést zářivky zpět na místo, kde si zároveň kupují zařízení nové. Nejčastěji nakupujeme světelné zdroje v prodejnách elektro (47 %), dále v hypermarketech (39 %), v hobby marketech (32 %) a ve specializovaných prodejnách s osvětlením (16 %).

Ve srovnání výsledků letošního průzkumu a průzkumu, který proběhl před dvěma lety, se zvýšil podíl lidí, kteří mají uspokojivou znalost toho, jak mají s vysloužilými světelnými zdroji nakládat (z 35 % na 40 %). Zároveň klesl podíl respondentů se znalostí neuspokojivou (z 21 % na 13 %). Lidé chtějí nejčastěji o systému recyklace vědět, co se děje se zářivkami po odevzdání a kde jsou nejbližší sběrná místa. Přehled sběrných míst je k dispozici na <http://www.ekolamp.cz>.

***

„Podle průzkumu u všech světelných zdrojů klesá podíl lidí, kteří je vyhazují do komunálního odpadu.“

„Z hlediska recyklace lidé preferují odnést zářivky zpět na místo, kde si zároveň kupují zařízení nové.“